N°. 125. 1851.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post is 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en cents voor afzonderlijke nommers.

DINGSDAG 27 MEI.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 23sten dezer, n°. 3, goedgevonden:

1°. aan den majoor *H. van der Straal*, van het 4de regement infanterie, om redenen van gezondheid, het tractement van non activiteit toe te leggen, in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt;

2°. aan den kapitein der eerste klasse *J. Tegelberg*, van den staf der infanterie, adjudant bij de Koninklijke militaire academie, op het door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de betrekking van adjudant bij gemelde academie te verleenen, en hem te plaatsen bij het 7de regement infanterie; en

3°. te benoemen: bij den staf der infanterie, tot adjudant bij de Koninklijke militaire academie den kapitein van de 3de klasse *J. H. Schuak*, van het regement grenadiers en jagers;

bij het regement grenadiers en jagers, tot kapitein van de 3de klasse bij ancienniteit, den 1sten luitenant *C. de Bylandt*, en tot 1sten luitenant bij ancienniteit den 2den luitenant *J. Schuurman*, beiden van het regement;

bij het 3de regement infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienniteit, den 1sten luitenant-adjudant *G. J. Pompe van Meerdervoort*, van het 8ste regement van het wapen;

bij het 4de regement infanterie, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse, *L. J. A. Blanc*, van het 3de regement van het wapen;

bij het 6de regement infanterie, tot 1sten luitenant, bij ancienniteit, den 2den luitenant-adjudant *J. Schraver*, van het corps;

bij het instructie-bataillon, tot 1sten luitenant bij ancienniteit den 2den luitenant *F. A. P. E. Bruijns*, van het bataillon;

bij het koloniaal werfdepôt tot 1sten luitenant bij ancienniteit den 2den luitenant-adjudant *H. Noot*, van het corps.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

AMERIKA.

Volgens berigten uit Haïti van den 13den April jl., door de Engelsche dagbladen medegedeeld, hadden de zaakgelastigden van Frankrijk, Engeland en de Vereenigde Staten, bij eene gezamenlijke nota, den Keizer van Haïti uitgenoodigd, de onafhankelijkheid der republiek van Dominica te erkennen of althans een tienjarigen wapenstilstand met haar te sluiten. De Keizer had geweigerd hieraan te voldoen, en de Amerikaansche en Fransche zaakgelastigden maakten zich dienvolgens gereed het eiland te verlaten. Overigens was het er rustig; in 1850 en de eerste drie maanden van 1851 waren er meer producten naar Engeland en het vasteland uitgevoerd dan gedurende de drie voorafgegane jaren, terwijl ook de invoer naar evenredigheid toegenomen was.

PORTUGAL.

Volgens de berigten uit Lissabon van den 14den dezer, over Spanje ontvangen, had de hertog van Saldanha, hoezeer te Lissabon met ongeduld verwacht wordende, den 13den Oporto nog niet verlaten, als zijnde waarvan hij, in eene naar de hoofdstad gezonden telegraphische depêche, opgaf dat het ongunstige weder hem nog belette in zee te steken.

Men weet dat de hertog in het vorige jaar, in ongenade gevallen, afgezet werd als lid van het hoog militair geregtshof. Het daartoe strekkende besluit is thans door de Koningin ingetrokken, met verklaring dat het op de registers geschrapt en voortaan beschouwd zal worden als nooit bestaan hebbende.

Verder heeft de Koningin alle de in haren naam door Saldanha gedane militaire en burgerlijke benoemingen bekrachtigd. Deze ging inmiddels voort, allerlei besluiten uit te vaardigen; zoo heeft hij de studenten der hoogeschool van Coïmbra en die van de polytechnische en van de geneeskundige school te Oporto, voor dit jaar van het examen vrijgesteld; waardoor hij de gunst der jongelieden, en als blijk daarvan eene schitterende serenade heeft verworven.

FRANKRIJK.

In de zitting der wetgevende vergadering van ll. Vrijdag is beraadslaagd over de toelating van den dezer dagen in het departement des Landes verkozen volksvertegenwoordiger. Men weet dat bij deze verkiezing de republikeinsche partij geweigerd heeft te stemmen op grond dat het stemregt door de kieswet in strijd met de constitutie beperkt was, terwijl de partij der orde twee candidaten had, den generaal Durrieu en den heer Duclerc, dengene die de constituerende vergadering bij de overrompeling op 15 Mei 1848 het eerst, aan het hoofd der mobile garde, kwam ontzetten; en dat de regering in dezen staat van zaken haren ambtenaren door den telegraaph kennis had gegeven dat zij de verkiezing van iemand, die zich niet voor de kieswet had verklaard, met leedwezen zou zien; dienovereenkomstig werd de heer Durrieu gekozen, hoewel de heer Duclerc eene wijziging, doch op wettige wijze, van de kieswet verlangde.

Het voorstel der commissie om den gekozene toe te laten, gaf aanleiding tot eene belangrijke beraadslaging, zoowel over de kieswet als over de vraag of de regering op de verkiezing, door haren wensch omtrent den uitslag te doen kennen, een onbehoorlijken invloed had uitgeoefend.

De kieswet werd door de heeren Leon Faucher en Baroche, de hoofden van het ministerie, verdedigd. De eerste zeide dat zij het land gered heeft; de andere dat er evenveel verdedigers dier wet als leden in het ministerie zijn, dat zij de banier is van het tegenwoordig bewind.

Deze verklaringen der beide ministers (welke, naar gemeld wordt, in een kabinetsraad, onder voorzitting van den President der republiek gehouden, waren vastgesteld) maakten te meer indruk, daar de gezindheid van den President der republiek omtrent de kieswet tot hiertoe althans twijfelachtig gekeurd wordt, waaraan de vergadering van de zijde der oppositie herhaaldelijk herinnerd werd. Zoo zeide de heer Victor Lefranc, dat de President der republiek zelf wel eens de herziening der kieswet kon voorstellen, ten einde hare groote gebreken weg te nemen, het goede dat zij mogt bevatten, te behouden, en degenen, welke zich door die wet in hun gemoed bezwaard gevoelden maar zich nimmer onder de tegenstanders der orde zouden scharen, met zich te verzoenen; want in dit opzigt, zeide hij, heeft men met loffelijke voorzigtigheid, zijn oordeel voor de toekomst vrij gehouden. De heer de Girardin haalde woorden aan uit een brief van den heer Lodewijk Napoleon, kort vòòr diens verkiezing tot President der republiek aan alle kiezers toegezonden, welke woorden eene goedkeuring van het beginsel van algemeen stemregt behelsden.

Tot verdediging der telegraphische depêche, welke de verkiezing van den heer Durrieu bewerkt of althans grootelijks bevorderd heeft, voerden de ministers aan: dat de regering geen bevel gezonden maar bloot haar gevoelen te kennen gegeven had, en wel alleen aan hare ambtenaren, daar de depêche buiten haar toedoen was openbaar gemaakt; dat zij zulks alleen gedaan had om de keuze tusschen twee candidaten van de partij der orde te bepalen, niet om een candidaat der tegenpartij, die er geenen had, te weren; dat zij daartoe niets anders had gedaan dan eene wet, die in dat departement zoo hevig aangerand werd, pligtmatig voor te staan, en daarbij niet eens had geweten dat de heer Duclerc die wet afkeurde.

Na eene langdurige, onstuimige discussie besloot de vergadering met 430 tegen 212 stemmen, den nieuw gekozene toe te laten; zij vond dus in de inmenging der regering geen reden om de verkiezing ongeldig te achten. Doch voor het overige heeft de vergadering zich niet willen verklaren, noch omtrent de kieswet, noch omtrent het gedrag der regering. De heer de Girardin had voorgesteld, tot de orde van den dag over te gaan met verklaring dat de vergadering de door de regering naar het departement des Landes gezonden telegraphische depêche afkeurde. De minister Baroche daarentegen had gezegd dat het geheele kabinet zich aansprakelijk stelde voor hetgeen de minister van binnenlandsche zaken ten opzigte der verkiezing in het departement des Landes had gedaan, en dat het nu eene goedkeuring of eene berisping van de vergadering kwam vragen. De vergadering deed noch het een noch het ander; zij besloot met 372 tegen 233 stemmen eenvoudig tot de orde van den dag over te gaan.

In de zitting van eergisteren heeft de vergadering de tweede beraadslaging over de wet op de nationale garde begonnen. Van de zijde der Bergpartij werd voorgesteld, in het eerste artikel te bepalen dat de nationale garde ingesteld is om orde en veiligheid te bewaren alsmede om de republiek, de constitutie, de volksregten en de volkssouvereiniteit te verdedigen, eene bepaling die reeds in het daartoe betrekkelijk artikel der constitutie was vervat, maar wier herhaling de voorstellers niet nutteloos achtten bij eene wetsvoordragt, waarbij het algemeen stemregt vertrapt en de nationale souvereiniteit beschimpt werd. Het wets-ontwerp, zeiden zij, ontneemt aan de helft der burgers de wapenen en wapent alleen de aanhangers der regering; terwijl een gezegde van een volksman » wapent de kielen tegen de rokken," was uitgekreten als aanstoking van burgeroorlog, wil het wets-ontwerp de rokken tegen de kielen wapenen; het wil den » gemeenen hoop" weren, terwijl in het monarchale Pruissen elk niet eerloos verklaard manspersoon tot de landweer behoort; zoo verstoot men de armen wegens hunne armoede, terwijl men hun de middelen onthoudt om gegoed te worden; enz.

Namens de commissie werd het ontwerp verdedigd door den heer de Riancey. Hij herinnerde dat Robespierre de nationale garde wilde ingerigt hebben tot een tegenwigt tegen het leger; deze leer strekt, zeide hij, tot organisering van den burgeroorlog, en lag evenwel zijns inziens in het voorgestelde amendement.

Hetzelve werd verworpen met 416 tegen 224 stemmen.

Een lid van de uiterste regter zijde, de generaal Grammont, wenschte de geheele nationale garde te kunnen afschaffen, daar het regt tot het dragen van het geweer zoo slechte vruchten gedragen had, maar dewijl de constitutie zulks niet toeliet, stelde hij voor, de geheele inrigting der nationale garde te veranderen en haar alleen zamen te stellen uit burgers die zich vrijwillig voor niet korter tijd dan een jaar, tot de dienst zouden verbinden. Dit amendement werd, nadat de minister van binnenlandsche zaken de groote en heldhaftige diensten der nationale garde in den Parijschen Junij-opstand herinnerd had, met bijna algemeene stemmen verworpen.

De commissie der wetgevende vergadering heeft besloten het voorstel van

twee harer leden tot hervorming van het gevangeniswezen door aanneming van het deportatiestelsel en van de afzonderlijke opsluiting, ter overweging aan te bevelen. De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de commissie verklaard dat de regering deze veelomvattende aangelegenheid zeer ter harte nam en zich met het onderzoek van alle daartoe betrekkelijke punten bezig hield, doch niet dadelijk, maar zeker binnen zes maanden een voorstel daarover aan de vergadering zou kunnen doen.

Bij het voorloopig onderzoek in de afdeelingen heeft de meerderheid zich verklaard voor het voorstel om alle voordragten tot herziening der constitutie aan eene bijzondere commissie tot voorloopig onderzoek te verzenden, alsmede voor dat om voor die voordragten den termijn, binnen welken eens verworpen voorstellen van leden op nieuw ingediend mogen worden, te verkorten. Bij de beraadslaging over het laatste voorstel, hetwelk door vele leden bestreden werd als strekkende om het land door de herzieningsvraag in gestadige spanning te houden, is de beraadslaging over de herziening als het ware reeds begonnen. De heer Berryer verklaarde dat de legitimisten alleen eene *wettige* herziening zullen ondersteunen. De heer Pascal Duprat en andere leden der Bergpartij verwierpen onvoorwaardelijk de herziening; eene aanvrage om herziening, zeiden zij, is eigenlijk eene aanvrage om verlof tot vermoording der republiek. Op de tegenwerping dat het volk zich er welligt voor zou verklaren, antwoordde de generaal Cavaignac dat de volkssouvereiniteit grenzen had, bijv. het bestaan van God, het eigendomsregt, het algemeen stemregt, waren boven de beslissing der volksstem verheven. Een voornaam lid van de gematigde partij, de heer de Broglie, gewaagde reeds van een geval waarin de vergadering genoopt zou kunnen worden zich te ontbinden, indien namelijk de herziening, eerst verworpen, vervolgens de meerderheid van drie vierden verwierf; doch reeds dadelijk werd de ontbinding der vergadering vóór den afloop van het tijdvak waarvoor zij verkozen is, door verscheiden leden als eene verbreking der constitutie heftig bestreden.

De beide groote afdeelingen van de gematigde meerderheid, zijn thans weder onderling minder eensgezind ten opzigte der herziening, dan voor eenige dagen het geval scheen te zijn. De afdeeling die in de Rue des Pyramides bijeenkomsten houdt, heeft besloten enkel eene herziening en niet eene *totale* herziening, als te zeer monarchale bedoelingen verradende, te vragen. De andere afdeeling, die der legitimisten, heeft daarop besloten, geen bijzonder voorstel tot herziening te doen, maar zich in allen gevalle niet aan te sluiten aan dat der vereeniging van de straat der Pyramiden, als zijnde niet openhartig genoeg; tevens evenwel heeft zij een voorstel tot herziening en herstel der erfelijke monarchie, als uittartend en de bevoegdheid der wetgevende vergadering te buiten gaande, eenparig afgekeurd.

— De laatste opgave nopens den stand der Fransche bank wijst eene vermeerdering aan van negen millioen in kas en eene vermindering van zeven en een half millioen in den omloop van biljetten, en doet alzoo de hoop op een meer gunstigen staat van zaken verdwijnen, welke de beide vorige opgaven hadden doen opvatten.

— Een bataillon jagers te voet of zoogenaamde jagers van Vincennes, vertrekt eerstdaags naar Rome, doch alleen, naar van de zijde der regering wordt verzekerd, om een corps van gelijke sterkte te vervangen.

— Volgens de laatste berigten uit Algiers, was in Kabylie reeds een gevecht geleverd tegen de inlandsche volksstammen, die, onder leiding van den zich noemenden Scherif Barghela, tot aan de vlakte van Bugia hadden durven voorwaarts rukken. De Kabylen waren met aanzienlijk verlies op de vlugt gedreven.

DUITSCHLAND.

De half-officiele *Preussische Zeitung* behelst in haar nommer van den 23sten dezer een artikel, hetwelk in Berlijn, bij de menigvuldige geruchten die op dit oogenblik aldaar ter zake van de zamenkomst der vorsten in Warschau verspreid worden, de aandacht bijzonder tot zich getrokken heeft. Daarin komt onder anderen het volgende voor:

» Na de stormen der jongst verloopen jaren, die alle banden der oude betrekkingen voor altoos schenen te zullen verbreken, is het een heugelijk teeken van het herstel der orde en een zekere waarborg voor de toekomst, dat de politiek der alliantien tusschen vorsten en volken weder tot de natuurlijke overleveringen terugkeert. Ook in dien zin zullen alle vrienden des vaderlands het bezoek van onzen Koning bij zijnen keizerlijken zwager als eene gelukkige gebeurtenis beschouwen. De vooroordeelen, die in Duitschland tegen een verbond met het noordsche keizerrijk heerschen, zijn zoo veelvuldig dat het ons onmogelijk zou wezen die alle te bestrijden. Slechts op één daarvan moeten wij de vrienden van orde en van behoudende beginselen opmerkzaam maken: dat al die vooroordeelen uitgaan van de school dier staatskunstenaren, die allen tegenstand tegen hunne plannen met scheldwoorden zoeken te bestrijden, wanneer hunne positive krachten daartoe niet voldoende zijn. Niets evenaart de grootspraak dezer lieden vòòr den strijd, dan hunne smaadredenen na de nederlaag. Gisteren, toen zij in hunne verbeelding een triumftogt door de geheele wereld hielden, deden zij de magt van den Russischen Keizer slechts als een schrikbeeld voor kleingeestigen voorkomen. Heden, nu al hunne plannen verijdeld zijn, brengen zij door hunne vrees hulde aan de grootheid van Rusland, en wreken zich alleen door dat rijk voor te stellen als den onverzoenlijken vijand van vrijheid en beschaving. Indien de partij der orde ingezien heeft, dat hare belangen gansch andere zijn dan die van hare demokratische tegenpartijders, — en wij gelooven dat dit besef na eene zoo droevige ondervinding vrij algemeen geworden zal zijn — dan zullen de pogingen der vijanden van Rusland alleen strekken om hare overtuiging van de noodzakelijkheid van behoudende beginselen ook met opzigt tot quaestien van internationale betrekkingen meer en meer te bevestigen. Indachtig aan de lessen van Frederik den Groote en gehoorzaam aan de laatste vermaning van zijnen onvergetelijken vader, is Frederik Wilhelm IV naar Warschau gegaan, om het oude verbond met zijnen keizerlijken schoonbroeder op nieuw te bezegelen. De vijanden van Pruissen, buiten zoowel als binnen 's lands, mogen dit met leede oogen aanzien, — hoe natuurlijker hun misnoegen daarover is, des te meer reden tot blijdschap over en vertrouwen op het Warschauer congres hebben de ware vrienden des vaderlands."

— In het Weener regeringsblad van den 21sten dezer leest men het volgende:

» De Brusselsche *Indépendance* van 15 Mei behelst eene zoogenaamde nota van het pauselijke staatssecretariaat aan de Oostenrijksche regering [zie ons n°. 117], betrekkelijk de door het Roomsche hof gewenschte spoedige ontruiming der Pauselijke Staten door de Fransche troepen en hare vervanging door Oostenrijksch krijgsvolk. Wij weten uit eene goede bron, dat dit stuk van het begin tot het einde een verzinsel is."

— Den 21sten dezer is te Weenen een keizerlijk besluit van den ... April jl. bekend gemaakt, waarbij » ter voorziening in de behoefte van het dagelijksch verkeer" de invoering van eene nieuwe koperen munt bevolen en bepaald wordt, dat, behalve de reeds in omloop zijnde koperen munt, nog stukken ter waarde van drie kreutzer zullen worden uitgegeven. Ter voorkoming van het ongerief hetwelk uit te grooten omvang en gewigt der koperen stukken zou voortvloeijen, is bij hetzelfde besluit bepaald, dat voortaan uit een Weener centenaar koper voor eene waarde van 179 fl. 40 kr. aan koperen munt zal worden geslagen.

— Volgens de Weener bladen heeft de Oostenrijksche regering, ten einde de afdoening van het gewigtig vraagstuk betrekkelijk de organisatie van het volksonderwijs niet langer te vertragen, besloten uit alle de gewesten der monarchie mannen van vertrouwen naar Weenen te ontbieden, ten einde over de inrigting te beraadslagen, die in het vervolg aan de volksscholen zal worden gegeven. De bijeenroeping dier vergadering werd spoedig te gemoet gezien. Voor Hongarije zouden zes normaal-scholen ter opleiding van onderwijzers voor de volksscholen opgerigt worden.

ENGELAND.

In de zitting van het lagerhuis van jl. Donderdag bragt de heer Fox op nieuw zijn ten vorigen jare verworpen voorstel te berde, strekkende tot oprigting in Engeland en Wales van volksscholen, waarin om niet wereldsche kundigheden onderrigt zou worden gegeven, en welke uit plaatselijke belasting bekostigd en door speciale daarvoor door de belastingpligtigen te verkiezen commissien bestuurd zouden worden.

» Engeland, zeide de heer Fox, munt uit onder de volken der aarde in kunsten en wetenschappen, maar als van volks-opvoeding spraak is, moet het blozen; daarin doet het onder voor de nieuwe niet alleen, maar ook voor de oude wereld." Hij bewees uit de verslagen der school-opzieners, dat eene nationale schoolbelasting het eenige middel was, om aan de geheele aankomende bevolking eene behoorlijke opvoeding te verzekeren. Hij wilde de godsdienst niet buitensluiten; maar zijn doel was, het wereldlijk onderrigt van dat in de godsdienstleer af te scheiden; de onderwerpen van het een en van het ander waren zoo verschillend, dat zij niet te gelijker tijd onderwezen konden worden; zijn wensch was dat de schoolmeester den geest zijner leerlingen zou voorbereiden voor het godsdienstig onderrigt, hetwelk zij vervolgens elk van den geestelijke zijner gezindheid zouden ontvangen. Hij wees ook op de staten der strafregtspleging van ... tot 1848, als pleitende ten voordeele van een wel ingerigt wereldlijk volks-onderwijs. Zijn plan was het eenige, hetwelk de gezamenlijke opvoeding van de kinderen van alle de godsdienstige gezindheden mogelijk maakte; eindelijk zou het in de uitvoering oneindig minder geld kosten dan het bestaande stelsel, hetwelk op de zeden van een groot deel der bevolking zoo slecht werkte.

De minister van binnenlandsche zaken erkende dat het aangenomen stelsel van volksopvoeding groote gebreken had, en dat het buitendien nog aan genoegzame middelen ontbrak om het over het geheele land in werking te brengen, hoewel in de laatste jaren het aantal der volks-scholen aanmerkelijk toegenomen en het onderwijs veel verbeterd was. Tegen eene schoolbelasting verzette hij zich niet; zij kwam op hetzelfde neêr als de thans gebruikelijke aanwending van een deel der algemeene rijks-inkomsten voor het onderwijs. Ook zou het in 't algemeen zeer nuttig zijn, het onderwijs onder een plaatselijk bestuur te stellen. Maar hij verklaarde zich ten sterkste tegen een stelsel van scholen waar de godsdienst zou zijn buitengesloten; integendeel, de godsdienst moest de grondslag zijn der opvoeding, haar hoofdonderwerp, haar doel; dit was de gevestigd overtuiging des lands. Men moest voorts in het oog houden, dat voor de kinderen der lagere volksklassen het schoolonderwijs de eenige opvoeding was die zij genoten; de geestelijken gaven wel catechetisch onderrigt, maar men had de magt niet om de kinderen te dwingen om daarvan gebruik te maken. Verder twijfelde hij of een stelsel van louter wereldlijk onderwijs wel uitvoerbaar was; voor alle onder het bestaande stelsel gevormde onderwijzers ten minste zou het schier onmogelijk zijn alle inmenging van godsdienst in het onderwijs te vermijden.

De minister achtte de aangelegenheid hoogst moeijelijk; maar hij had kennis gekregen van een plan tot regeling van het schoolwezen, gevormd door een genootschap tot bevordering van het onderwijs te Manchester; dit verlangde namelijk eene schoolbelasting, waaruit bestaande volks-scholen ondersteund, en verder nieuwe scholen opgerigt zouden worden, op welke op eenen voor alle gezindheden aannemelijken voet godsdienstig onderrigt zou worden gegeven; hoewel reeds katholijke geestelijken tegen dit plan waren opgekomen, hoopte hij nog, dat het geschikt zou worden bevonden tot vermeerdering der middelen van volksopvoeding door vereeniging der onderscheidene gezindheden tot gezamenlijke krachtsinspanning, hetgeen eene van de grootste zegeningen zou zijn, die aan de kinderen der mingegoede volksklassen zouden kunnen worden bewezen.

De heer Hume ondersteunde het voorstel; het bestaande stelsel van volksopvoeding rigtte, volgens hem, scheidsmuren op tusschen de burgers van een en hetzelfde land; het vooorgedragen stelsel bragt in de Vereenigde Staten de beste vruchten voort.

De heer Gibson achtte eene schoolbelasting onmisbaar, maar sectarische scholen onbestaanbaar daarmede, tenzij men aan de meerderheid gelegenheid mogt willen geven om hare geloofsleer voor het geld der minderheid te doen onderwijzen, hetgeen in het land godsdiensthaat zou doen ontbranden. Men moest derhalve wereldlijke, maar daarom niet ongodsdienstige, scholen hebben, een stelsel hetwelk in Nederland en Belgie de beste vruchten had opgeleverd.

De heer Adderley merkte op dat er in Engeland reeds een doelmatig nationaal stelsel van godsdienstige en wereldlijke opvoeding op algemeene kosten bestond, doch nog alleen toegankelijk voor de bewoners der gevangenissen en der armenwerkhuizen; de eenige vraag was thans, of dit stelsel zou worden uitgebreid tot de geheele mingegoede bevolking.

Een der bewindslieden, de solliciteur-generaal, betoogde dat de dadelijke uitwerking van den voorgestelden maatregel zou zijn, de bestaande godsdienstige scholen te sluiten, en hen, die ze tot nog toe in stand hielden, te dwingen om voortaan de kosten van scholen, die zij verfoeiden, te helpen dragen. Hij betoogde verder het onvoldoende eener bloot wereldlijke volksopvoeding. Men had zich tot aanbeveling daarvan op de Vereenigde Staten beroepen; maar dáár bestond in de onderscheiden Staten groot verschil van gevoelen hieromtrent, en de godsdienst was er, naar hij meende, op de meeste scholen geenszins van het onderwijs uitgesloten. Eindelijk ontkende hij dat er minder misdaden gepleegd werden naar mate de zorg voor de opvoeding toenam: feitelijk was dit nergens gebleken.

De heer Cobden wees op den Noord-Amerikaanschen Staat Massachusets als voorbeeld: daar bestond een stelsel van gemengde volks-scholen, en echter was er de bevolking althans niet minder godsdienstig

van in Engeland. Nadat nog Sir R. Inglis het voorstel bestreden had, als strekkende om de natie de godsdienst als grondslag der opvoeding te doen verwerpen, werd het met 139 tegen 49 stemmen verworpen.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 24 Mei: 5 pcts. renten fr. 90.50; 3 pcts. idem fr. 56.25.
Londen 24 Mei: 3 pcts. gecons. 97½. Nederl. werk. schuld 2½ pcts. —; idem 4 pcts. 89¼.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, den 26sten Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen twee wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk II en hoofdstuk IX B der staatsbegrooting van 1850. De beraadslagingen over titel VI van het ontwerp van gemeentewet (van plaatselijke belastingen), waarover nog verscheiden leden het woord gevoerd hebben, zullen morgen ochtend ten elf ure worden voortgezet.

Bij het collegie der groote visscherij in de provincien Zuid- en Noord-Holland is, door de aftreding van den heer H. L. van Linden van den Heuvell, eene vacature ontstaan wegens de afdeeling Vlaardingen. Uit het daartoe door de reeders dier stad bij stemming opgemaakt tweetal is door Gedeputeerde Staten van Zuidholland, tot vervulling dier vacature benoemd de heer H. P. van der Drift.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 233 — 239 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting van de *Tweede* Kamer der Staten-Generaal van den 23sten dezer.

Die in dit jaar verlangen te worden toegelaten ter inschrijving op de rolle der studenten aan eene der hoogescholen of aan het athenaeum te *Amsterdam* of te *Deventer* worden, ingevolge art. 8 van het Koninklijk besluit van 23 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 25), opgeroepen om zich vóór of uiterlijk op den *twintigsten Junij*, bij *gefrankeerde* brieven, aan te melden bij den Voorzitter der Commissie, door Zijne Majesteit bij besluit van 24 Mei jl., n°. 62, voor dit jaar benoemd tot afneming van het examen, met naauwkeurige opgave van hunnen *naam*, *voornaam*, *woonplaats* en *ouderdom*.

Tevens wordt voorloopig bekend gemaakt, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, krachtens art. 4 van eerstgemeld besluit, heeft bepaald, dat dit jaar de commissie hare vergaderingen zal houden te *Delft*.

De dag waarop ieder der belanghebbenden in den loop der maand Augustus aldaar zal worden verwacht, zal nader worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 26sten Mei 1851.

De Voorzitter der Commissie,
H. J. H. MODDERMAN.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zijn, behalve de gewone dagbladen, ingekomen de navolgende werken, als:

BOEKWERKEN.

Geschiedenis der Midden Nederlandsche dichtkunst, door dr. W. J. A. Jonckbloedt, hoogleeraar te Deventer (eerste deel); Amsterdam, P. N. van Kampen, 1851.

De Hollanders in Brazilie, of lotgevallen van kapitein Alderik, schetsen uit de 17de eeuw, door Jacob Honig Jansz. jr. (1ste en 2de deel); te Amsterdam, bij Johs. van der Heij en Zoon, 1851.

De betooverde viool en het bloemen-oproer, een anakreontisch, romantisch, fantastisch, bloemrijk, tragi-komisch, met zang, dans en verderen vreemden toestel vercierd drama-ballet, naar het Engelsch vrij gevolgd door den baron Ollapodrida; Amsterdam, P. Meijer Warnars, 1851.

Het herderlijk morgenbezoek, dagelijksche herinneringen voor het volk des Heeren, naar het Engelsch van James Smith, schrijver van "The believers daily remembrancer, or the pastors evening visit", "the Messenger of mercy", "The sinners guide" (Des zondaars gids tot God en heerlijkheid) enz.; Amsterdam, F. C. M. Scheffer, 1851.

De kerk naar het woord, door J. N. Darby, uit het Fransch vertaald door mr. G. Willink; te Amsterdam, bij Hoogkamer en Comp., 1850.

Wederantwoord aan den heer A. J. Z., over het huwelijk naar de Nederlandsche wetgeving, getoetst aan het christelijk beginsel, door A. J. van Eelde, candidaat-notaris, uitgegeven ten voordeele van het Parijssche zendeling genootschap; te Amsterdam, bij Hoogkamer en Comp, 1851.

Meer en Berg, en het aldaar op den avond van Zondag 9 Maart 1851 gevierde feest herdacht, door mr. M. C. van Hall; te Amsterdam, bij de Wed. L. van Hulst en Zoon, 1851.

De deur des behouds geopend, naar het Engelsch van Horatius Bonar; Amsterdam, H. Höveker, 1851.

Het prijsraadsel van het Zondagsblad, verzuchting en vloek, door W. J. van Zeggelen; te Haarlem, bij de Erven Loosjes, 1851.

De keuze van melkkoeijen, of beschrijving van alle kenteekenen, naar welke men de eigenschappen der melkgeving kan beoordeelen, door J. H. Magne, hoogleeraar aan de veeartsenijschool te Alfort, uit het Fransch vertaald, met aanteekeningen en eene naar de Fransche uitgave bewerkte plaat, door C. G. von Reeken, rijks-veearts der 1ste klasse te Monnikendam; te Purmerende, bij J. Schuitemaker, 1851.

Het regtsgeding over de recognitie der makelaars te Rotterdam, door mr. Ads. Bakker, advocaat te Rotterdam; Rotterdam, H. A. Kramers, 1851.

Nieuwe verhandelingen, bekroond met den prijs van het legaat van Johannes Monnikhof (7de deel 1ste aflevering); te Amsterdam, bij Ipenbuur en van Seldam, 1851.

Algemeene geschiedenis des vaderlands, van de vroegste tijden tot op heden, door dr. J. P. Arend (tweede deel, vierde stuk, 10de en 11de aflevering), met platen, kaarten en portretten; te Amsterdam, J. F. Schleijer, 1851.

Elizabeth Musch, een tafereel uit de zeventiende eeuw, door mr. J. van Lennep (tweede deel); Amsterdam, P. Meijer Warnars, 1851.

Twintig kerkredenen van F. W. Krummacher, predikant te Berlijn, te geven in tien maandelijksche afleveringen (5de aflevering); Amsterdam, H. Höveker, 1851.

Nederlandsch Oost-Indie, of beschrijving der Nederlandsche bezittingen in Oost-Indie, door A. J. van der Aa, voorafgegaan van een beknopt overzigt van de vestiging en uitbreiding der magt van Nederland aldaar, met platen en kaarten (23ste, 24ste en 25ste aflevering); Amsterdam, J. F. Schleijer, 1850 en 1851.

Bijvoegsel tot het Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden, uit de officiële stukken door de departementen van algemeen bestuur en verdere hooge Staatscollegien en beambten, met autorisatie van Zijne Majesteit den Koning verstrekt door mr. B. van Dorp, directeur van politie te Rotterdam, 1850; te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon 1851.

Verhandeling over de liturgische schriften der Nederlandsche hervormde kerk, door J. A. M. Mensinga, predikant te Sijbecarspel, bekroond bij het Haagsche genootschap tot verdediging van de christelijke godsdienst (elfde deel der verhandelingen); 's Gravenhage bij de Erven Thierry en Mensing, 1851.

Zakbibliotheek uitgegeven door Douglas Jerrold, schrijver van arm en rijk, de bedsermoenen enz., naar het Engelsch, II.; te Haarlem, bij de Erven F. Bohn, 1851.

TIJDSCHRIFTEN.

De Gids, vijftiende jaargang, nieuwe serie, vierde jaargang (April 1851); Amsterdam, P. N. van Kampen.

De Recensent, algemeen letterlievend maandschrift (n°. 5, Mei 1851); te Amsterdam, bij Johannes van der Heij en Zoon.

Maandschrift voor den beschaafden stand, ter bevordering van bijbelkennis en christelijk leven voor 1851 (n°. 4); te Amsterdam, bij Johannes van der Heij en Zoon.

Het Leeskabinet, mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen, voor 1851 (n°. 5), met platen; te Amsterdam, bij Hendrik Frijlink, 1851.

Het Zendelingsblad voor de jeugd, door T. M. Looman, n°. 11 (April); Amsterdam, H. Höveker, 1851.

De Kindervriend (n°. 7 en 8, David en Salomo); Amsterdam, H. Höveker 1851.

Het Vaandel, tijdschrift voor onderofficieren (eerste jaargang, n°. 2, April; te Delft, bij W. N. C. Roldanus, 1851.

Maandschrift voor tuinbouw, behelzende een kort verslag enz. onder medewerking der bekwaamste beoefenaren van den tuinbouw, met platen (zesde jaargang, n°. 5, Mei 1851); Dordrecht, Blussé en van Braam.

Nieuw praktisch tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang (30ste jaargang, nieuwe reeks), enz. verzameld door dr. L. Ali Cohen, praktiserend geneesheer te Groningen, derde jaargang (1851), Mei-stuk; te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon, 1851.

Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1851 (n°. 14, 15, 16 en 17); te Haarlem, bij de Erven Loosjes.

Stichtelijke uren, door Nicolaas Beets (no. 4); Haarlem, Erven F. Bohn 1851.

Nieuwe bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voornamelijk met betrekking tot de lagere scholen in het Koningrijk der Nederlanden (Maart 1851); Leyden, D. du Mortier en Zoon, 1851.

Naamlijst der geborene, gehuwde en overledene personen der stad Middelburg gedurende de maand Maart 1851; te Middelburg, bij de Wed. C. Jongkindt en Zoon.

Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek, door mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis (6de deel, 4de stuk); Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1851.

De vriend van den landman, handboek voor allen die belang stellen in de bevordering en den bloei van land- en tuinbouw, veeteelt en boomkweekerij, door E. C. Enklaar, vijftiende jaargang (n°. 4); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, Februarij 1851.

JAARBOEKJES.

Jaarboekje van de societeit, tot aanmoediging der verbetering van het paardenras in het koningrijk der Nederlanden, voor 1851; te Haarlem, bij Met en Meijlink, 1851.

HERDRUKKEN.

De voornaamste geschiedenissen van Noord-Nederland, door mr. J. van Lennep, aan zijne kinderen verhaald (eerste afdeeling, eerste stukjen, 3de druk door den schrijver herzien), van den tijd der Batavieren tot aan den dood van graaf Jan van Holland; Amsterdam, P. Meijer Warnars, 1850.

Schetsen en verhalen uit de geschiedenis van ons vaderland, leesboek voor de scholen door A. A. Holst, eersten leermeester aan de stads-armenscholen te Amsterdam (tweede druk); te Amsterdam, bij Ten Brink en de Vries, 1851.

Nieuw spel- of leesboekje, dienende om de kinderen reeds bij de eerste beginselen ook in het lezen te oefenen, ten gebruike der scholen, door N. Anslijn, Nz. (bijvoegsel op het eerste stukje, 16de druk); te Leyden, bij D. du Mortier en Zoon, 1851.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken herinnert bij deze allen Houders van Schuldvorderingen ten laste der begrooting van zijn Departement over den jare 1850, mitsgaders hun die over dat jaar eenige vorderingen mogten hebben ten laste van de Algemeene Lands-drukkerij, dat hunne Declaratien of Rekeningen, volgens art. 4 der Wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), moeten zijn ingediend vóór den laatsten dag der maand Junij van het thans loopende jaar; dat de bedoelde stukken na dien dag niet meer zouden kunnen worden aangenomen, en dat de Belanghebbenden derhalve gehouden zijn, vóór den afloop van dien uitersten termijn van indiening hunne stukken in te zenden aan die Autoriteit of dien Ambtenaar, van wien zij hebben bekomen den last waaruit hunne Schuldvordering is voortgevloeid.

's Gravenhage, den 11den Maart 1851.

THORBECKE.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

Herbesteding.

De Commissie van Beheer en Toezigt over de Droogmaking van het Haarlemmer-meer verwittigt de Gegadigden, dat op Maandag den 2den Junij 1851, des middags ten 12 ure, aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, onder nadere goedkeuring, zal worden overgegaan tot de Herbesteding in het openbaar en op een gewijzigd Bestek van:

Het Verdiepen en Verlengen der bestaande toeleidende Kanalen naar de drie Stoompomp-werktuigen, tot Droogmaking van het Haarlemmer-Meer, in drie perceelen.

De Besteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.
De Voorwaarden der bovengemelde Aanbesteding zullen, behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, en aan die van de Gouvernementen van Noord- en Zuidholland, te Haarlem en te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk zoodanige Voorwaarden ter lezing worden gelegd.
Nadere Informatien zijn te bekomen bij den Heer Hoofd-Ingenieur M. G. Beijerinck, te 's Gravenhage, en bij de Heeren Ingenieurs P. Kock, te Haarlem, en J. A. Beijerinck, te Leyden.

De Commissie voornoemd,
GEVERS VAN ENDEGEEST.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, gevestigd te Amsterdam, brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat zij hare gewone Driemaandelijksche Vergadering, tot het afnemen van Examen, houden zal op Woensdag 25 Junij aanstaande en volgende dagen, en noodigt allen, welke alsdan verlangen te worden toegelaten, zich vóór den 18den dier maand, bij request en met overlegging van de gevorderde bewijzen, te vervoegen bij den Ondergeteekende, Secretaris der Commissie.
Amsterdam, 23 Mei 1851.

J. PENN.

*** Regthebbenden op een Vat Wijn gemerkt C 207 T F T uit Zee aangespoeld en geborgen in het Ressort Noordelijk Gedeelte van Zuidholland, worden mits deze opgeroepen zich, voorzien van bewijzen van eigendom, aan te melden bij den Opperstrandvonder in gemeld Ressort, woonachtig te 's Gravenhage.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine ad interim, voornemens zijnde, op den 28sten Mei 1851, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de Levering van

2500	ponden	Stolksche kaas,
1800	»	Edammer kaas,
4000	»	Boter,
3000	»	witte Zeep,
100	mudden	Gort,
100	»	groene Erwten,
100	»	graauwe Erwten,
3000	kannen	Jenever en
2000	»	Jenever,

(de Levering van den Jenever zal op onderscheiden voet geschieden, zoo als in de Bestekken wordt aangewezen)
Brengt verder ter kennis van de belanghebbenden:
dat de Biljetten van Inschrijving voor of uiterlijk op den 28sten Mei aanstaande, des voormiddags vóór 12 ure, vrachtvrij, aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en moeten bevatten de Prijzen in schrijfletters, waarvoor de Gegadigden genegen zijn voornoemde leveringen, op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschrevene voorwaarden, per 100 ponden, per mud, of per 100 kannen aan te nemen,
dat daarbij tevens zullen moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen der Inschrijvers en van hunne Borgen, dat de voorzegde Biljetten op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven, geene bij-conditien mogen bevatten, noch daarop doorhalingen gedaan,
dat diegene, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde gelegd worden.
voorts dat de Bestekken, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af aan, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de Gegadigden zullen ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage en aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, en dat de Monsters, overeenkomstig welke de Gort, de Groene en de Graauwe Erwten moeten geleverd worden, ter bezigtiging zullen liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage en bij de Directie der Marine te Amsterdam. Het Monster der te leveren Witte Zeep zal alleen te Amsterdam kunnen bezigtigd worden.
Aan het Magazijn van Levensmiddelen voor de Marine te Amsterdam, zullen de belanghebbenden mede kunnen bezigtigen de Model-Vaten, voorzoo ver die bestaan, in welke de aan te besteden levensmiddelen moeten geleverd worden.
's Gravenhage, den 19den Mei 1851.

De Minister voornoemd,
VAN SPENGLER.

AANBESTEDING VAN STEENKOLEN.

De Minister van Marine, ad interim, voornemens zijnde op den 5den Junij 1851, bij Inschrijving aan de minst aannemenden te doen Aanbesteden de Levering van Grove Maatkolen voor de dienst der Marine te Vlissingen,
Brengt ter kennis van de Gegadigden, dat de Inschrijvings-Biljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op den 5den Junij 1851, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd;
dat dezelve eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van den prijs, voluit geschreven, waarvoor men de levering van voorschreven artikel wil aannemen;
dat de Inschrijvings-Biljetten welke op ongezegeld papier geschreven zijn, niet in aanmerking genomen zullen worden, noch ook die, waarop zich doorhalingen of veranderingen bevinden, gelijk almede geene bijconditien in aanmerking zullen komen;
dat dezelve op het adres zullen moeten vermelden de benaming van het Artikel waarop de Inschrijving geschiedt, en verder moeten bevatten de namen der Inschrijvers met die der Borgen en derzelver Woonplaatsen.
De Voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directien der Marine te Amsterdam, te Willemsoord, te Hellevoetsluis en te Vlissingen.
's Gravenhage, den 22sten Mei 1851.

De Minister voornoemd,
VAN SPENGLER.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Tweede* Klasse van de 214de *Staats-Loterij* op Maandag den 26sten Mei 1851, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°.	4746	een	prijs	van	1000	gulden.
»	854	»	»	»	1000	»
»	18272	»	»	»	1250	»
»	1684	»	»	»	1000	»
»	10638	»	»	»	1000	»
»	3370	»	»	»	1000	»
»	15606	»	»	»	1000	»
»	575	»	»	»	1000	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders der Stad Gouda zijn voornemens op den 31sten Mei 1851, des voormiddags ten elf ure, in het Raadhuis aldaar bij Inschrijving te besteden:
Het verrigten van eenige belangrijke Timmer-, Metsel- en andere Werken, aan het Moordrechtsche Verlaat te Gouda.
Van het Bestek en van de Voorwaarden zal tot op den dag der Besteding (de Zon- en Feestdag uitgezonderd), des voormiddags van 10 tot 12 ure, ter Stads-Secretarie en aan de Stads-Timmerwerf inzage kunnen worden genomen, zullende de Inschrijving-Biljetten op zegel geschreven, geteekend en gesloten, uiterlijk tot des namiddags ten vijf ure van den 30sten Mei 1851, op de gezegde Secretarie moeten ingeleverd worden.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Monnikkendam zullen op Zaturdag den 14den Junij 1851, des middags ten 12 ure, op het Stadhuis, bij Inschrijving Aanbesteden: Het Bestraten van den Kloosterdijk, van af de Herberg buiten de Noorderpoort van de Stad Monnikkendam, tot aan de Purmerbrug.
De Bestekken zullen van heden af ter visie liggen: te Monnikkendam, op de Secretarie en in den Doelen; te Amsterdam, in de Nieuwe Stads Herberg, in het Medemblikker Wapen en in het Vosje; te Haarlem, in de Kroon; en te Hoorn, in het Onvolmaakte Schip, bij Fabritius. Terwijl de Aanwijzing zal geschieden op Maandag, Dingsdag en Woensdag vóór den dag van Aanbesteding, door den Stads Opzigter.
De Gegadigden zullen, uiterlijk daags vóór de Aanbesteding, hunne op zegel gestelde Inschrijvingen, behoorlijk gesloten en verzegeld, moeten hebben gedeponeerd in eene gesloten Bus, op het Raadhuis te Monnikkendam.
Monnikkendam, 24 Mei 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
P. VERDAM.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. WIJNDELS DE JONGH.

*** Aandeelhouders in de Katwijksche Maatschappij, tot Uitoefening van Kust- en Steurharing-Visscherij, worden uitgenoodigd tot het bijwonen der Jaarlijksche Vergadering van Deelhebbers, bestemd tot het doen van Rekening, te houden op Vrijdag den 30sten dezer, des namiddags ten vijf ure, ten huize van M. van der Marel, te Katwijk aan Zee.
De Balans over het laatste Boekjaar ligt inmiddels ter visie voor Aandeelhouders, tot den 24sten dezer, ten Kantore van den Directeur D. Taat, te Katwijk, en van den 23sten tot den 27sten, voor den middag, ten Kantore van de Heeren Lezwijn en Eigeman, te Leyden.

*** De Raad van Administratie van de Kanaal- en Zaanverbinding-Maatschappij brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat dezelve ingevolge Koninklijk Besluit van den 21sten April jl., n°. 11, is gemagtigd tot de opname in het tarief der Doorvaartgelden, goedgekeurd bij Koninklijke besluiten in dato 5 Januarij 1848, n°. 71, en 25 Maart 1849, n°. 83, van een tweede artikel, van den na te melden inhoud:
» Bij Passagie of Doorvaart van Balken en Houtvlotten, Een Halve
» Cent van iederen Balk, hetzij maats, boven- of ondermaats."
Welke Tol van heden af zal worden geheven.
Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge de Wet.
Wormerveer, den 22sten Mei 1851.

Namens den Raad van Administratie,
JAN LAAN, *President*.
AD. PRINS, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Ingevolge Artt. 63 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, wordt bij deze bekend gemaakt, dat door *H. J. Gerlings*, Secretaris der Stad Haarlem, aan Zijne Majesteit toestemming is verzocht, dat zijn Zoon *Hendrik Pieter Cornelis* den Geslachtnaam *de Pauw* bij den zijnen moge aannemen en zich alzoo in het vervolg kunne noemen en teekenen *de Pauw Gerlings*.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Nijmegen, uitgesproken den 20sten Mei 1851, is Mejufvrouw *Aletta Geertruij Bak*, wonende te Nijmegen, uit hoofde van Onnoozelheid, onder Curatele gesteld.

Hetgeen certificeert
A. J. TEN HOET, *Procureur*.

[Uit hoofde eener bij de eerste plaatsing in bovenstaande advertentie ingeslopene drukfeil wordt zij thans herhaald.]

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Bekende en Onbekende Schuldeischers der onder het voorregt van Boedelbeschijving aanvaarde nalatenschap van *Douwe Sytzes Rienstra*, in leven Boer te Lutkewierum, worden verzocht te compareren op Woensdag den elfden Junij 1851, des namiddags 3 ure, ten huize van den Kastelein *G. de Ruiter*, te Sneek, ten einde op te nemen de Rekening en Verantwoording van gemelden Boedel, en, zoo er gelegenheid plaats heeft, van het hun toekomende betaling te erlangen, voor zoo verre de baten des Boedels toereikende zijn.

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.